

GEBIEDSJAARPLAN OUDE WIJKEN 2024

INLEIDING

Groningen werkt gebiedsgericht. Dat betekent dat de gemeente niet overal hetzelfde doet, maar rekening houdt met het karakter, de cijfers, en de specifieke wensen van een gebied. Alle zeven gebieden in de gemeente Groningen hebben een wijk- of dorpswethouder en een gebiedsteam. Zij maken een analyse van het gebied en stemmen de plannen van de gemeente op elkaar af. Ze werken samen met bewoners en wijk- en dorpsorganisaties. Met een gebiedsgerichte aanpak proberen we het onderlinge vertrouwen te versterken en de ongelijkheid tussen wijken die het goed doen en wijken waar het minder gaat aan te pakken. Hoe de situatie in het gebied Oude Wijken is en welke plannen er worden uitgevoerd in 2024 kunt u hier lezen.

TACO MESDAGPLEIN

In de Schildersbuurt heeft het Gebiedsteam Oude Wijken met de Wijkraad en Schilderskwartieren (drie verenigingen die elk een deel van de buurt vertegenwoordigen) een afspraak gemaakt. Elk jaar wordt er een middelgroot initiatief gekozen dat door het gebiedsteam wordt gefinancierd, op basis van de Leutje Leidraad. In 2022 en 2023 is als eerste het H.W. Mesdagplein opnieuw ingericht. Het derde Schilderskwartier heeft de ruimte gekregen om in 2024 het Taco Mesdagplein aan te pakken. Tijdens hun jaarlijkse ALV hebben ze wensen opgehaald bij bewoners, die samen met de Leutje Leidraad hebben geleid tot een voorlopig ontwerp. Hierop heeft de buurt weer gereageerd. De reacties worden verwerkt en uiteindelijk vertaald naar het definitieve ontwerp. Uitvoering staat gepland in het tweede halfjaar van 2024.

Foto: Sjaak Kempe (via Flickr)

VERGROENING MOESSTRAAT

Samen met bewoners, de Wijkklimaatambassadeur, Groenstebuurt en onze coördinator groenparticipatie zijn we bezig met een project in de Moesstraat. De Moesstraat is een versteende straat met nauwelijks groen. Er liggen nu plannen voor het aanleggen van twee borders. Daarnaast is Groenstebuurt druk bezig met het inventariseren van wensen voor de aanleg geveltuinen in de gehele straat. Ook de woningcorporaties in de Moesstraat worden benaderd om mee te doen met deze vergroeningsacties.

FEITEN & CIJFERS

BEVOLKING

Aantal inwoners	45.128
Aantal woningen	25.763

LEEFTIJD (%)

Jeugd: t/m 17 jaar	10,4%
Jongeren: 18 t/m 26 jaar	32,5%
Volwassenen: 27 t/m 64 jaar	47,8%
Senioren: 65+	9,3%

HUIZEN (%)

Corporatiewoningen	41,0%
Huurwoningen	35,3%
Koopwoningen	23,7%
Laag energielabel (E, F, G)	16,0%

INKOMEN (%)

Minimahuishoudens	22,2%
Inwoners met moeite met rondkomen	19,6%

SOCIAAL (%)

Inwoners met prettige omgang buurtgenoten	54,0%
Inwoners met voldoende sociale contacten	90,7%

VEILIGHEID (%)

Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	23,4%
---	-------

VERTROUWEN IN OVERHEID (%)

Inwoners met veel vertrouwen in gemeentebestuur	34,6%
Inwoners met weinig vertrouwen in gemeentebestuur	15,3%

WIJKEN EN BUURTEN

Noorderplantsoenbuurt, Oranjebuurt, Schildersbuurt, Kostverloren, De Hoogte, Indische buurt, Professorenbuurt, Oosterparkwijk, Woonschepenhaven.

CONTACTGEGEVENS

Gebiedsmanager: Nienke Alkema
nienke.alkema@groningen.nl
Gebiedssecretaris: Robert Bleeker
robert.bleeker@groningen.nl
Projectmanager wijkvernieuwing Mooie Wijken: Pascal Roemers
pascal.roemers@groningen.nl

Op de hoogte blijven van wat er speelt in gebied

Oude Wijken? Abonneer je op de nieuwsbrief

Oude Wijken: gemeente.groningen.nl/nieuwsbrieven-en-social-media

ANALYSE EN OPGAVE GEBIED OUDE WIJKEN

In dit gebied bestaan grote verschillen tussen de wijken, de kansenongelijkheid is hoog. Vooral in De Hoogte, Indische buurt en de Oosterparkwijk speelt dit. Zo is er in de Indische Buurt en de Hoogte sprake van een concentratie van sociale woningbouw en sociale problematiek. Inwoners vertrekken snel uit deze wijken zodra de bestaanszekerheid verbeterd. Daarom wordt in deze wijken extra inzet gepleegd in de vorm van wijkvernieuwing. In de Oosterparkwijk verbloemt de diverse samenstelling van de wijk intergenerationele problematiek. Kostverloren kent een concentratie van kwetsbare personen. In de Schildersbuurt, Professorenbuurt, Oranjobuurt en Noorderplantsoenbuurt vinden we een groot aandeel hoogopgeleiden, kinderen groeien hier op in een situatie waar gezondheid, opleiding en leefstijl hoger is dan gemiddeld. Het samenleven tussen student en andere wijkbewoners staat hier echter onder druk. Daarnaast staat het gebruik van de openbare ruimte in deze wijken onder druk door een hoge parkeerdruk van auto's en fietsen en daarnaast wensen voor meer vergroening. Daarom investeren we in deze wijken veel in de betrokkenheid en zeggenschap van bewoners bij de herinrichting van de openbare ruimte.

WIJKVERNIUWING INDISCHE BUURT/DE HOOGTE

Analyse en opgave Wijkvernieuwing: Mooie Wijken

In 2018 stelde de gemeenteraad van Groningen het koersdocument en het wijkvernieuwingsplan voor de Indische Buurt en De Hoogte vast. Aan de hand van een analyse van de wijk zijn daar de opgaven, doelen en ambities beschreven vanuit een centrale vraag: hoe zorgen we ervoor dat het met de kinderen in deze wijken beter gaat? Door inzet van de wijk zelf, de gemeente en het Rijk kunnen we écht een impuls geven aan de wijkontwikkeling.

Op initiatief van de bewonerscoöperatie GoeieBuurt is samen met diverse bewonersinitiatieven en wijkorganisaties het manifest Mooie Wijken opgesteld. In dit manifest zijn ambities en uitgangspunten voor de wijkontwikkeling benoemd. Samen met deze manifestondertekenaars ontwikkelt de gemeente (gebiedsmanager en projectmanager van programmabureau wijkontwikkeling en wijkvernieuwing) een vernieuwend samenwerkingsverband en een wijkprogrammering met als titel 'Mooie Wijken'.

De netwerkpartners en bewoners hebben daarin een rol. Op die manier werken we aan continuïteit en een duurzame basis voor de wijken. Samen leren en ontwikkelen is een belangrijk onderdeel van het samenwerkingsverband. Dit doen we onder meer door het regelmatig organiseren van bijeenkomsten en netwerkklunches. Daarnaast is het ook belangrijk om kinderen en jongeren te betrekken bij de vernieuwingsprocessen. Het gaat per slot van rekening om hun toekomst. Ook hebben zij weer invloed op hun ouders. De leidraad Kindvriendelijk Werken, die in 2022 is opgesteld, is hiervoor ons uitgangspunt.

Projectenlijst Mooie Wijken (wijkvernieuwing Indische Buurt/De Hoogte)

- Continueren Straataanpak U & de Buurt (GoeieBuurt)
- Wijkfonds voor bewoners
- Instellen werkleertraject Wijkgilde
- Continueren Digi050 (Floreshuis, BSV De Hoogte)
- Inzetten wijkhub voor stratenaanpak
- Instellen Buurtteam Selwerderwijken
- Uitvoering Spoorgroen
- Uitvoering Molukkenplantsoen
- Uitvoering aanpak Johan de Wittpark
- Vergroening West-Indische buurt
- Opstellen stedenbouwkundige visie Selwerderwijken (i.s.m. De Huismeesters en bewoners)
- Voortzetten onvergetelijke vakanties, Wereldkrant met Kinderdromen, Durven, Doen
- Opstellen pedagogisch wijkplan
- Voortzetting Verlengde Schooldag
- Opknappen twee jeugdruimtes BSV De Hoogte
- Voortzetten trainingen Financiële Huiskamer (i.s.m. WIJ)
- Opstellen wijkvisie Indische Buurt
- Uitvoering herinrichting Floresstraat

Wijkfonds

Wijkorganisaties in de Korrewegwijk en De Hoogte hebben samen met de gemeente Groningen het Wijkfonds opgericht. Dit fonds richt zich op het verbeteren van de (sociale) leefomgeving in deze wijken door het stimuleren van gemeenschapsactiviteiten zoals sport- en kunstactiviteiten, buurtfeesten en het verbeteren van woonstraten en het park.

Het fonds streeft ernaar om de wijken aantrekkelijker, groener en levendiger te maken. Dit wordt bereikt door het ondersteunen van activiteiten die:

- De interactie tussen bewoners bevorderen;
- Bijdragen aan een aangename leefomgeving in De Hoogte en de Korrewegwijk;
- Initiatieven zijn vanuit de wijk en steun hebben van meerdere wijkbewoners.

Herinrichting Floresplein/straat

Doordat de riolering in de Indische Buurt wordt vervangen, ontstaat de kans om vanuit de wijkvernieuwing te werken aan een andere inrichting van het Floresplein/straat. Auto's rijden er nu veel te hard, ook al is het niet toegestaan. Hierdoor splijt het Floresplein de Indische buurt onbedoeld in tweeën. De straat moet weer het sociale hart worden van de wijk. Door de weg te versmallen, flink veel groen toe te voegen en bestaand groen te verbeteren, ruimte te creëren voor de voetgangers en het toevoegen van ontmoetingsplekken, maken we het gebied verkeersveiliger, vergroten we de sociale cohesie en verbeteren we de leefkwaliteit in de wijk.

Het ontwerp is tot stand gekomen met de inbreng van bewoners, ondernemers en organisaties. Wensen van bewoners waren onder andere veilige looproutes voor kinderen, het park meer betrekken bij de rest van de straat, een impuls voor de moskee, meer ruimte voor een terras bij het Floreshuis en een andere invulling voor de driehoek Javalaan, die momenteel amper gebruikt wordt door de kinderen. Bewoners gaven aan dat zij zich thuis voelden in de wijk, maar dat de straat zeker wel een nieuwe uitstraling verdient.

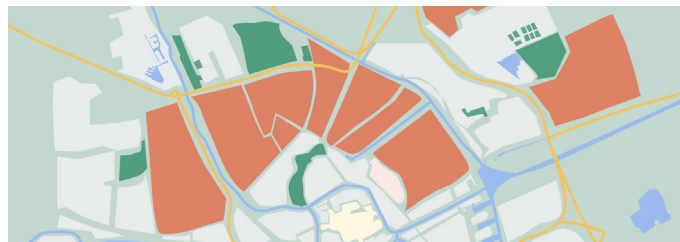
PROJECTENLIJST OUDE WIJKEN (EXCL. WIJKVERNIEUWING INDISCHE BUURT/DE HOOGTE EN OOSTERPARKWIJK)

- Aanpak Taco Mesdagplein
- Herinrichting Kerklaan als fietsstraat
- Realisatie nieuwe speelplaats H.W. Mesdagplein
- Bevorderen aantal bewoners dat elkaar ontmoet of aan het werk gaat bij de wijkbedrijven
- Pilot overlastcoördinator en buurtpreventiecoach in de Schildersbuurt en Korrewegwijk
- Continuering inzet van bewoners bij grofvuilacties en het tegengaan van zwerfvuil
- Aandacht voor tegengaan fietsoverlast via campagne Stoeptvrij Iedereen Blij
- Vergroening Moesstraat
- Nieuwe beplanting en vergroening Albertine Agnesplein
- Stimuleren digitale ondersteuning via DIG050
- Realisatie IJsbanen tijdens vorstperiode
- Wijkkantoor Kostverloren
- Wijk Gilde Oude Wijken
- Uitbreiden koppeling formele/informele zorg met Herstelacademie naar 250 deelnemers

Bewoners die een idee willen indienen, kunnen maandelijks terecht bij de commissie, bestaande uit professionals en medebewoners. Voorafgaande aan de indiening kunnen ze advies inwinnen over het formuleren van het plan en het opstellen van een begroting.

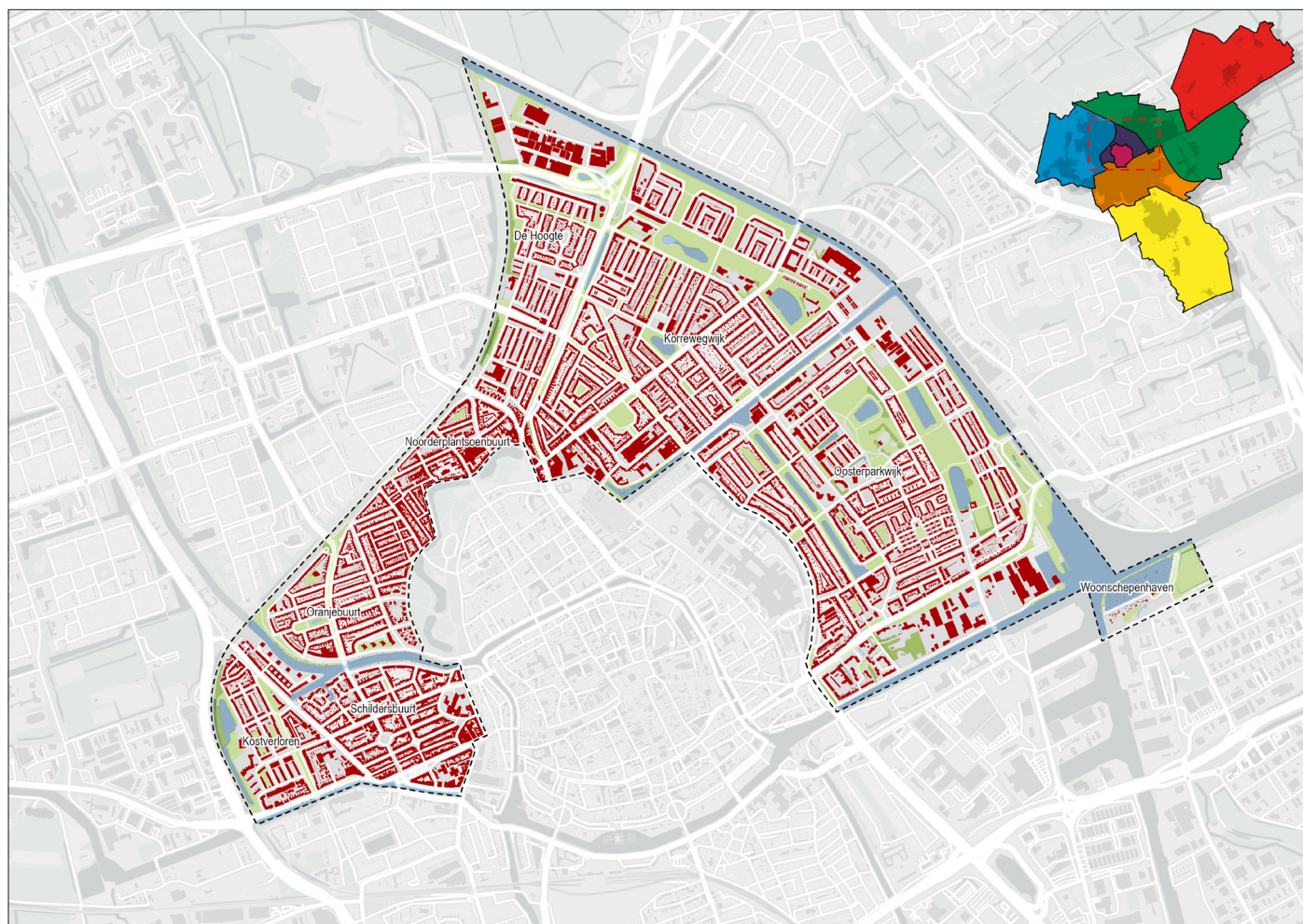

Foto: Robert Pastoor/RTVNoord

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) voor Groningen-Noord

In een aantal gebieden in Nederlandse steden staan de leefbaarheid en veiligheid onder druk. Bewoners hebben te maken met een stapeling van problemen rondom onderwijs, armoede, gezondheid, wonen en veiligheid. Met het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt deze problematiek in twintig stedelijke gebieden aangepakt. Groningen-Noord is één van deze gebieden. De komende 20 jaar gaan we extra investeren in Groningen Noord. Om dat goed te kunnen doen hebben we een maatschappelijke coalitie gesmeed met bewoners, gemeente, woningcorporaties, politie, onderwijs, welzijn en het Rijk. Het uitgangspunt daarbij is radicale gelijkwaardigheid. Met elkaar hebben we afgesproken dat bewoners de komende twintig jaar centraal staan bij alles wat we doen. Zij zijn het begin- en eindpunt van onze aanpak.

OOSTERPARKWIJK

Projectenlijst Oosterparkwijk

- Aanpak Linnaeusplein fase 2
- Aanpak Oosterpark (park en natuurbeleefruimte)
- Vergroening Kraanvogelstraat
- Verbouwing + aanpak buitenruimte Bij van Houten
- Voorbereiding herinrichting Zaagmuldersweg
- Herbesteding Biedebuuf/Toentje
- Duurzaam Oosterpark
- Stratenaanpak Oosterparkwijk incl. wijkhub
- Bijdragen aan Bondgenoten (politie)
- WIJS/Wijkmakers onderzoek veiligheid
- Kansrijk Oosterpark
- Uitbreiden basisbanen
- Bijdrage aan sport, bewegen en gezonde leefstijl in de wijk (Kelderwerk, fietscommunity, beweegcoach)
- Verlengde schooldag op IKC Borgmanschool
- Uitvoeren pedagogisch wijkplan
- Aanpak 12+ jongeren
- Stimulering evenementen vanuit bewoners Oosterparkwijk
- Stimuleren culturele projecten zoals project Binnenste Buiten en deelname Kinderbiënnale
- Uitbreiden Inzet ervaringskennis uit de wijk (ihkv NPLV)
- Stimuleren sporten door mogelijk maken van Racefietsclub (OPW)
- Bijdrage Lentefestival OPW
- Transformatie Zaagmuldersweg
- Onderzoek naar effectiviteit Michi-Noeki

Kansrijk Oosterparkwijk: 'van moet naar moed'

Kansrijk Groningen is een aanpak voor inwoners met een minimum inkomen die meerdere problemen tegelijk hebben. Denk aan geldproblemen, slechte huizen, maar ook moeite met het vinden van werk of met het opvoeden van kinderen. Vaak hebben ze daardoor veel stress. Kansrijk Groningen pakt de problemen samen met de deelnemers aan. Ze krijgen de regie over hun eigen leven terug, volgen een opleiding, doen vrijwilligerswerk, betaald werk of worden zzp-er. Sinds half september 2023 draait Kansrijk Groningen ook in de Oosterparkwijk. Projectleider Ester Koens en wijkbewoonster en projectteamlid Bina Likumahua zijn vanaf dat moment actief binnen het project. "Mensen die bij ons aankloppen, worden vaak geleefd door instanties, ze hebben stress", begint Esther. "Wij helpen ze om de regie op hun leven terug te pakken. Met hulp van buddies, professionals die ook hun eigen ervaringen met armoede inzetten. We pakken eerst de problemen aan die de meeste stress veroorzaken. Onze belangrijkste vraag daarbij is: 'Wat wil jij?'. Want jij bepaalt welke keuzes je maakt, wij beslissen niet voor jou, dat doe jijzelf. Onze missie is niet voor niets 'van moet naar moed'".

Kansrijk Groningen begeleidt cliënten gedurende één jaar en geeft daarna nog een half jaar nazorg. De buddies en de deelnemers zijn de spil in de aanpak. Kansrijk Groningen heeft een eigen Buddy Academie om de buddies op te leiden. Ze volgen eerst een basisprogramma van acht trainingen en daarna nog twee verdiepingsprogramma's. Ook krijgen ze intervisie. De Buddy Academie legt een stevige basis om armoede te bestrijden en mensen de regie over hun eigen leven (terug) te geven.

Bondgenoten: 'kennen en gekend worden'

In onze maatschappij komen spanningen tussen groepen bewoners voor. 'Bondgenoten' is een methode om netwerken op te bouwen en te onderhouden tussen mensen uit lokale gemeenschappen, gemeente en politie. Samen met bewoners stellen de gemeente en politie een gemengde groep samen: de 'Bondgenoten'. Deze bondgenoten komen ongeveer vijf keer per jaar bijeen en bespreken actuele thema's en problemen. De indirecte, of uiteindelijk doelgroep van Bondgenoten zijn de lokale gemeenschappen in het gebied waar men tracht mogelijke spanningen te voorkomen. Hierbij gaat het om alle verschillende groepen bewoners in het gebied waarvoor het netwerk is opgericht. Deze uiteindelijk doelgroep wordt bereikt via de personen die aan het netwerk deelnemen. Op deze manier kan met een relatief kleine investering (bereiken van tien tot 15 personen) toch een grote groep bereikt worden. Het gaat dus om vertegenwoordigers met een achterban en die daar invloed op uit kunnen oefenen.

De Bondgenotenbijeenkomsten zorgen niet alleen voor het opbouwen van duurzame relaties, maar het zijn ook momenten om informatie uit te wisselen tussen gemeente, politie en vertegenwoordigers van lokale gemeenschappen. Bovendien kunnen er concrete afspraken worden gemaakt over uit te voeren acties. Zoals de afspraak dat een imam een bepaald onderwerp bespreekt tijdens het vrijdaggebed, of de afspraak dat de politie in gesprek gaat met iemand die onrust veroorzaakt in de wijk. Ook kunnen de bondgenoten samen actie ondernemen of iets organiseren voor het gebied.

Foto: Corné Sparidaens

Verlichting Oosterpark

Samen met de collega's van Stadsbeheer is een plan gemaakt voor een proef met verlichting in het Oosterpark. De aanleiding hiervoor is dat bewoners zich al langere tijd onveilig voelen in het donker. Bewoners van de Merelstraat en Nachtegaalstraat trokken aan de bel bij de bewonersorganisatie Oosterparkwijk. De bewonersorganisatie zocht vervolgens contact met het Gebiedsteam Oude Wijken. Op een zeer natte oktoberavond hebben we met de wijkagent, collega's van Stadsbeheer en uiteraard de bewonersorganisatie een rondje door het park gemaakt. Daaruit is een plan gekomen om enkele lichtmasten te plaatsen zodat bewoners een veilig rondje kunnen wandelen wanneer het donker is. Een voorwaarde voor het plaatsen van verlichting waren ook aanvullende maatregelen. Zo hebben onze collega's van Stadsbeheer veel snoeiwerk verricht. Op deze manier worden de zichtlijnen vanaf de straat hersteld en ontstaan doorkijkjes. Zowel de verlichting als het snoeiwerk moeten een preventieve werking hebben waardoor de Oosterparkers 's avonds weer rustig een rondje kunnen wandelen. We zijn trots op het behaalde resultaat en de samenwerking met Stadsbeheer en de Bewonersorganisatie in deze situatie. Dit toont aan dat we luisteren naar onze inwoners en daar waar het wordt gerechtvaardigd we ook durven af te wijken van ons eigen beleid.